NN 46/2017 (12.5.2017.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima

HRVATSKI SABOR

1070

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 4. svibnja 2017.

Klasa: 011-01/17-01/21
Urbroj: 71-06-01/1-17-2
Zagreb, 8. svibnja 2017.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

Članak 1.

U Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (»Narodne novine«, br. 105/97., 64/00., 65/09. i 125/11. – Kazneni zakon) u članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi: »Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskoga gradiva moraju predati to gradivo nadležnom državnom arhivu, a nadležni državni arhiv obvezan je preuzeti javno arhivsko gradivo u roku koji ne može biti dulji od 30 godina od njegova nastanka.«.

Stavci 3. i 4. brišu se.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 3., iza riječi: »Obveza predaje« dodaju se riječi: »u roku iz stavka 1. ovoga članka«.

Članak 2.

U članku 15. stavku 1. iza riječi: »Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskog« brišu se riječi: »i registraturnoga«.

Članak 3.

U članku 19. stavak 1. mijenja se i glasi:

»Javno arhivsko gradivo dostupno je za korištenje svakome pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»Za korištenje javnoga arhivskoga gradiva nakon isteka rokova dostupnosti koji su propisani ovim Zakonom nije potrebno navoditi svrhu, interes, pobude ili druge razloge.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 4.

Članak 20. mijenja se i glasi:

»Javno arhivsko gradivo u pravilu je dostupno za korištenje 30 godina nakon nastanka gradiva.

Javno arhivsko gradivo dostupno je za korištenje i prije isteka roka od 30 godina ako je od nastanka namijenjeno javnosti ili ako to odobri stvaratelj odnosno imatelj.

Javno arhivsko gradivo koje je označeno nekim od stupnjeva tajnosti dostupno je za korištenje po isteku roka od 50 godina od njegova nastanka, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Temeljem prijedloga Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost Vlada Republike Hrvatske odlukom će propisati rokove dostupnosti za javno arhivsko gradivo koje sadrži isključivo projektnu i tehničku dokumentaciju štićenih i vojnih objekata, industrijskih postrojenja, infrastrukturnih objekata i sl. ili podatke o prirodnim i strateškim bogatstvima Republike Hrvatske.«.

Članak 5.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»Osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje 100 godina od rođenja osobe na koju se osobni podatak odnosi ili deset godina od smrti osobe na koju se osobni podatak odnosi, pri čemu se rokom dostupnosti smatra onaj rok koji prvi istekne. Ako datum rođenja i datum smrti osobe nisu poznati ili je njihovo utvrđivanje povezano s nerazmjernim teškoćama i troškovima, osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje 70 godina od nastanka toga gradiva.

Osobni podaci iz stavka 1. ovoga članka su podaci određeni posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

U slučaju davanja na korištenje javnoga arhivskoga gradiva koje sadrži osobne podatke prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, nadležni državni arhiv poduzet će potrebne tehničke mjere radi prikrivanja identiteta osobe na koju se osobni podaci odnose (anonimizacija), a korisnik će potpisati izjavu kojom se obvezuje da neće otkriti identitet osobe na koju se osobni podaci odnose ako mu je poznat na temelju dostupnih podataka.

Osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka:

– ako korištenje arhivskoga gradiva zahtijeva osoba na koju se gradivo odnosi ili osoba koju ona ovlasti,

– ako je od nastanka namijenjeno javnosti,

– ako je osobni podatak osobe na koju se osobni podatak odnosi već postao dostupan javnosti ili je općepoznat,

– ako na to pristane osoba na koju se osobni podatak odnosi, odnosno poslije njezine smrti, njezin bračni drug, životni partner ili izvanbračni drug, potomak u uspravnoj liniji ili predak u uspravnoj liniji,

– ako je osoba na koju se osobni podatak odnosi sama ili putem druge osobe objavila taj podatak, odnosno ako je taj podatak poslije njezine smrti objavio ili dao objaviti njezin bračni drug, životni partner ili izvanbračni drug, potomak u uspravnoj liniji ili predak u uspravnoj liniji.

Tehničke mjere iz stavka 3. ovoga članka poduzimaju se tako da se izvorno gradivo ne ošteti ili uništi te da se nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka može u cijelosti koristiti.

Korisnik koji smatra da je dostupnost osobnih podataka u javnom arhivskom gradivu ograničena protivno odredbama ovog članka ima pravo podnijeti zahtjev za prestanak tehničkih mjera zaštite osobnih podataka te je dužan zahtjev obrazložiti. U slučaju odbijanja zahtjeva iz ovog stavka, ravnatelj nadležnog arhiva u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva donosi pisano obrazloženo rješenje protiv kojeg je dopuštena žalba povjereniku za informiranje.«.

Članak 6.

Iza članka 21. dodaje se članak 21.a koji glasi:

»Članak 21.a

Ovim se člankom uređuje dostupnost javnoga arhivskoga gradiva nastalog prije 22. prosinca 1990. djelovanjem:

1. ¸saveznih tijela i organizacija bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije na teritoriju tadašnje Socijalističke Republike Hrvatske,

2. Sabora Socijalističke Republike Hrvatske i njegovih domova (vijeća),

3. članova Predsjedništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije iz Socijalističke Republike Hrvatske,

4. delegacije Sabora u Vijeću republika i pokrajina Skupštine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,

5. Predsjedništva Socijalističke Republike Hrvatske,

6. Savjeta Republike,

7. Izvršnog vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske,

8. republičkih sekretarijata i komiteta,

9. republičkih organa uprave i upravnih organizacija,

10. republičkih savjeta,

11. Vrhovnog suda Hrvatske,

12. Ustavnog suda Hrvatske,

13. redovnih sudova i sudova udruženog rada,

14. javnog tužilaštva,

15. javnog pravobranilaštva,

16. pravobranioca samoupravljanja i

17. Komiteta za općenarodnu obranu i društvenu samozaštitu,

18. Pete vojne oblasti Jugoslavenske narodne armije,

19. Vojnopomorske oblasti Jugoslavenske narodne armije,

20. Vojnog suda u Zagrebu,

21. Teritorijalne obrane i civilne zaštite,

22. Narodne banke Hrvatske,

23. Udružene banke Hrvatske,

24. Saveznog deviznog inspektorata, Odjel u Zagrebu,

25. Službe društvenog knjigovodstva Socijalističke Republike Hrvatske,

26. Republičkog fonda za razvoj privredno nedovoljno razvijenih krajeva,

27. komisija za ispitivanje porijekla imovine prvog i drugog stupnja,

28. republičkih samoupravnih interesnih zajednica i udruženih samoupravnih interesnih zajednica,

29. međunarodnih i međurepubličkih tijela i organizacija u kojima je sudjelovala Socijalistička Republika Hrvatska,

30. skupština i izvršnih tijela (organa) općina, gradskih zajednica općina i zajednica općina,

31. bivših društveno-političkih organizacija, uključujući pravne prednike i pravne sljednike navedenih tijela i organizacija kao i njihove stručne službe.

Javno arhivsko gradivo iz stavka 1. ovoga članka dostupno je za korištenje bez ograničenja propisanih člancima 20. i 21. ovoga Zakona osim gradiva određenog odlukom Vlade Republike Hrvatske iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, osoba koja učini vjerojatnim da su joj na bilo koji način bila kršena ili ograničena ljudska prava i temeljne slobode zbog političkih razloga ima pravo zahtijevati da se prikrije njezin identitet u javnom arhivskom gradivu koje sadrži njezine osobne podatke i to najdulje do isteka rokova iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona.

Pravo zahtijevati prikrivanje identiteta osobe na koju se osobni podaci odnose u javnom arhivskom gradivu u smislu stavka 3. ovoga članka nema osoba koja je do 22. prosinca 1990. bila dužnosnik ili zaposlenik nekog tijela i organizacija iz stavka 1. ovoga članka ili je surađivala s nekim od tih tijela i organizacija tako da je sudjelovala u kršenju ili ograničavanju ljudskih prava i temeljnih sloboda trećih osoba.

Svaka osoba čiji se osobni podaci nalaze u javnom arhivskom gradivu iz stavka 1. ovoga članka ima pravo u gradivo koje se na nju odnosi dati pisanu izjavu kojom osporava istinitost ili potpunost svojih osobnih podataka uz navođenje arhivskog fonda i arhivskoga gradiva na koje se izjava odnosi.

Nadležni državni arhiv mora dati na uvid izjavu iz stavka 5. ovoga članka svakom korisniku javnoga arhivskoga gradiva na koje se izjava odnosi, i to zajedno s tim javnim arhivskim gradivom, a što su djelatnik korisničke službe nadležnoga državnog arhiva i korisnik obvezni potvrditi na preslici izjave upisivanjem nadnevka davanja izjave na uvid i potpisom.

O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka u roku od 60 dana od podnošenja zahtjeva rješenjem odlučuje ravnatelj arhiva. Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za prikrivanje identiteta osobe na koju se osobni podaci odnose može se podnijeti žalba Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

Nadležni državni arhiv će i bez posebnog zahtjeva izvršiti privremeno prikrivanje identiteta podnositelja zahtjeva iz stavka 3. ovog članka i to od zaprimanja zahtjeva za prikrivanje identiteta do nastupanja izvršnosti rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu.«.

Članak 7.

Članak 22. mijenja se i glasi:

»Ako opravdani znanstveni i drugi razlozi zahtijevaju korištenje arhivskoga gradiva prije isteka rokova dostupnosti propisanih ovim Zakonom (u daljnjem tekstu: prijevremeno korištenje), ravnatelj arhiva odobrit će korištenje toga gradiva premda se nisu ispunile pretpostavke iz članka 20. i 21. ovoga Zakona, na način i pod uvjetima koji jamče zaštitu javnih probitaka, odnosno privatnosti, prava i probitaka treće osobe.

Ako se zahtijeva prijevremeno korištenje javnoga arhivskoga gradiva koje je označeno nekim od stupnjeva tajnosti, ravnatelj arhiva odobrit će njegovo korištenje ako stvaratelj gradiva deklasificira to gradivo u postupku propisanom posebnim propisom kojim se uređuje tajnost podataka.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka smatrat će se da je javno arhivsko gradivo deklasificirano ako stvaratelj gradiva ne dostavi nadležnom državnom arhivu svoju odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za korištenje gradiva.